

KITOB MUTOLAA QILISH – YOSHLAR KELAJAGINING ASOSI

Ibodullayev Saloxiddin Baxriyevich ¹¹ Samarqand viloyati Urgut tumanida tilganman Qarshi

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti 3 bosqich talabasi

MAQOLA
MALUMOTI

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received:07.04.2025

Revised: 08.04.2025

Accepted:09.04.2025

KALIT SO'ZLAR:

Kitob, mutolaa,
yoshlar, ma'naviyat,
tafakkur, ta'lim,
intellekt, jamiyat,
kitobxonlik.

Mazkur maqolada kitob mutolaasining yoshlar hayotidagi o'rni, uning ma'naviy va aqliy rivojlanishga ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, yurtimizda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish, yosh avlodni mutolaaga jalb etish yo'lida olib borilayotgan islohot va tashabbuslar haqida so'z yuritiladi.

KIRISH. Zamonlar o'tadi, avlodlar almashadi, lekin kitobning inson hayotidagi o'rni hech qachon o'zgarmaydi. Ayniqsa, yoshlar hayoti uchun kitob – bu yo'l ko'rsatuvchi nur, qalb tarbiyachisi, aql charxlovchi vositadir. Yurtimizda yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish, ularni barkamol shaxs etib tarbiyalash masalasiga alohida e'tibor qaratilayotgani bejiz emas. Chunki har qanday taraqqiyotning ildizi – bilimda, bilim esa – mutolaada.

Kitob bilan do'stlashgan yosh har bir voqelikka chuqur fikr yurita oladi, o'z qarashlariga ega bo'ladi. Mutolaa – bu nafaqat bilim olish, balki qalbni poklash, ma'naviy yuksalish, tafakkurni teranlashtirish vositasidir. Bugungi kunda internet, telefon, ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning e'tiborini tortayotgan bir paytda, kitobni sevishtga o'rgatish, unga muhabbat uyg'otish dolzarb vazifalardan biridir.

Kitob yoshlar hayotida qanday o'rin tutadi?

Birinchidan, kitob yoshlarni tafakkurga chorlaydi. Ularni fikr yuritishga, tahlil qilishga, o'z fikrini bildirishga o'rgatadi. Shunday yoshlar yetishib chiqadiki, ular kitobdan olgan bilimlari evaziga jamiyatda o'z o'rnini topa oladi, yetakchilik fazilatlarini namoyon etadi.

Ikkinchidan, mutolaa insonni axloqan tarbiyalaydi. Ayniqsa, badiiy adabiyotlar orqali yoshlar vatanparvarlik, mehr-oqibat, halollik, sabr-toqat kabi fazilatlarni o'zlashtiradi.

Uchinchidan, kitob o'qigan yosh har qanday imtihonga, hayot sinovlariga puxta tayyor bo'ladi. U o'z ustida ishlashga, o'zini rivojlantirishga odatlanadi. Bu esa uning kelajakda katta yutuqlarga erishishida zamin bo'ladi.

Bugungi globallashuv va axborot oqimi davrida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish yoshlar hayoti uchun nihoyatda muhim. Kitob o'qish – bu shunchaki vaqt o'tkazish emas, balki ongni, qalbni va shaxsni tarbiyalovchi hayot tarzidir. Kitobxonlik madaniyati yuqori bo'lgan yosh o'z fikrini ravon ifoda eta oladi, mustaqil qaror qabul qiladi, ijtimoiy hayotda faol bo'ladi.

Bu madaniyat yoshlarga mustahkam dunyoqarash, axloqiy tamoyillar va milliy qadriyatlarga sadoqat singdiradi. O'qigan har bir asar yoshni bir qadam oldinga yetaklaydi, uni hayotga boshqacha nigoh bilan qarashga o'rgatadi. Shu jihatdan, kitobxonlikni faqat shaxsiy odat emas, balki ijtimoiy ehtiyoj sifatida targ'ib qilish zarur.

Agar har bir yosh mutolaani o'zining ichki ehtiyoji, kundalik ehtiyoji sifatida qabul qilsa, bu nafaqat o'z hayoti, balki butun jamiyat taraqqiyoti uchun muhim turtki bo'ladi.

Kitobxonlik madaniyatini shakllantirish uchun davlatimiz tomonidan amalga oshirilayotgan targ'ibot ishlari

Prezidentimiz tashabbusi bilan yoshlarga kitob o'qish madaniyatini singdirish, kutubxonalarni boyitish, maktablarda, oliy ta'lim muassasalarida mutolaa haftaliklari tashkil etilmoqda. Bu kabi tashabbuslar yoshlarni kitobga qaytarish, ularning dunyoqarashini kengaytirish yo'lida muhim qadamdir.

Shuningdek, "Kitobxon oila", "Eng yaxshi kitobxon talaba", "Kitobxon maktab" kabi tanlovlar yoshlarni rag'batlantirib, kitob bilan do'stlashishiga xizmat qilmoqda.

Xulosa o'rnida

Kitob – inson hayotining eng yaqin do'sti, eng sodiq yo'l boshchisi. Ayniqsa, bugungi globallashuv davrida o'zligimizni yo'qotmaslik, milliy qadriyatlarimizga sodiq qolish, yuksak ma'naviyatli avlod bo'lib shakllanish uchun mutolaa madaniyatini kuchaytirishimiz zarur. Yoshlarning hayotiga kitobni olib kirish – ularning kelajagiga eng bebaho sarmoya demakdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Karimov I.A. Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. – Toshkent: Sharq, 1997.
3. Jo'rayev N. Kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda oila va maktabning o'rni. – Toshkent: Fan, 2020.
4. Xayrullayev M. Ma'naviyat asoslari. – Toshkent: O'zbekiston, 2002.
5. Rasulov Z. Yoshlar ma'naviyati va mutolaa madaniyati. // “Ma'naviyat” jurnali, 2022, №3.
6. Qurbonov A. Kitob va yoshlar: taraqqiyotda muhim omil. // “Yosh kuch” gazetasi, 2023-yil 12-may.
7. “Kitob haqida kitob”. Davronbek Tojialiye, “Akademnashr”, Toshkent 2022

